

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

KNUD KNUDSEN RØNNOW
(RØNNEBY)

FØDT C. 1630, DØD 1684

X-5/100
-

AF
JOHAN CLEMMESSEN

SÆRTRYK AF
PERSONALHISTORISK TIDSSKRIFT, 62de AARGANG
(11. RÆKKE 2. BIND 2. HÆFTE)
1941

I KOMMISSION:
EJNAR MUNKSGAARD
KØBENHAVN 1941

KNUD KNUDSEN RØNNOW (RØNNEBY).

FØDT C. 1630, DØD 1684.

Af *Johan Clemmesen.*

I sin Bog om Joachim Rønnow (Gyldendals Forlag, 1840, Pag. 16) udtaler Copist ved det Kongelige Geheime-Archiv Hans Knudsen følgende:

»Der har vel i sildigere Tider været adskillige af det Navn Rønnow eller Rynnow saavel i Danmark som i Norge; dog nedstammer ingen af dem fra de saakaldte Danske Rønnow, men de ere enten indkomne i disse Riger fra Tyskland eller nedstamme fra saadanne indvandrede.

De kunne imidlertid gjerne høre til samme Familie, hvilket torde være Tilfældet med en i eller ved Odense boende Haandværker, der fører ikke blot Slægtens Navn men ogsaa dens Vaaben.«

Under Henvisning til denne Udtalelse skriver Arkivar Thiset i Personalhistorisk Tidsskrift, 1. II, 76:

»Da de holstenske Rønnow imidlertid allerede forsvinde ved Aar 1440 (cfr. Voss Excerpt. til den sleswig-holstenske Adels Historie i Geheime-Archivet) synes det mig dog at ligge nærmere at hidlede de nyere Rønnows Herkomst fra den danske Linie, der jo tæller adskillige Medlemmer, saasom Hr. Corfitz's Søn Tønne Rønnow eller snarere Marsken, Hr. Claus Rønnows Sønner Tønne og Corfitz, om hvem Lidet eller intet vides og som altsaa godt i Udlandet kunne have forplantet Slægten, thi her hjemme er det næppe sket, da man ikke kjender nogen Rønnow her i Danmark fra den danske Linies omtalte Uddøen op til c. 1650.«

Da der mig bekendt ikke siden er offentliggjort nogen Meddelelse om Resultatet af Studier vedrørende det omtalte Spørgsmaal om den nulevende Rønnowfamilies Oprindelse, skal jeg nedenfor omtale, hvorledes jeg er bleven interessert i dette Spørgsmaal og til hvilket, fra de ovenstaaende Antydninger afvigende, Resultat jeg er kommet.

Min Moder var Datter af Byraadsmedlem, Pottemagermester *Carl Knudsen Rønnow* i Faaborg, og i mine Drengaar tilbragte jeg Sommerferierne hos Bedsteforældrene i Faaborg, hos hvem da gerne adskillige af min Moders Søkende var hjemme. Af mine Tanter hørte jeg omtalt, at de mente at nedstamme fra Biskop *Joachim Rønnow*, og en af Tanterne fortalte mig særligt, at hun,

saavidt jeg husker af en Provstinde Balslev havde hørt, at der i Nørregade i Odense havde boet et Ægtepar Rønnow, der havde Beviser for, at de nedstammede fra Biskop Joachim Rønnow; desværre var disse Beviser gaaet tabt ved en Ildebrand og de paa-gældende Folk senere døde. — At der ved denne Meddelelse er sigtet til samme Person, som Hans Knudsen har omtalt, synes utvivlsomt.

Med Hensyn til Traditionen om, at Familien skal nedstamme fra Biskop Joachim Rønnow, saa er det mig bekendt, at denne Tradition ogsaa findes i den Gren af Familien, der samtidig boede i Rudkøbing, og at den heller ikke har været ukendt i den i København boende talrige Del af Familien, fremgaar af, at adskillige Personer i den nedenfor omtalte Stamtavle over 300 Personer med Navnet Rønnow er døbt med Fornavn Joachim.

Hvorledes denne Tradition sandsynligvis er opstaaet, vil senere blive omtalt.

Min Bedstefader vilde ikke vide noget at sige om denne Afstamning, og paa den Tid var det at udspørge sin Bedstefader ikke noget, man fandt paa — saa Spørgsmaalet maatte staa hen, til jeg senere fik Tid og Lejlighed til at beskæftige mig dermed.

Denne Tid kom, da jeg i 1904 fik Garnison i København, og ved Gennemgang af Folketællingslisterne for Odense for 1845 fandt jeg da under Nørregade 418 opført:

Knud Rønnow, 74 Aar, Enkemand, Kleinsmedemester, og
Sven Nielsen, 43 Aar, gift, Skomagermester,

og for 1850:

Svend Nielsen — 49 Aar — Skomager.

Knud Rønnow — 79 Aar — Enkemand, boende hos Sviger-sønnen Nielsen.

Den paa-gældende Knud Rønnow er da utvivlsomt den Person, som Copist Hans Knudsen og Provstinde Balslev hver for sig har hentydet til.

De paa-gældende Undersøgelser førte imidlertid ikke til videre Resultater og blev derfor indstillet, indtil en uventet Begivenhed adskillige Aar senere bevirkede, at jeg igen tog Sagen op.

Under et Besøg hos en Kammerat saa min Søn, stud. med. Johannes Clemmesen, der har deltaget ivrigt i mine personalhistoriske Undersøgelser, en privat Seglsamling og fandt deri et Segl, der var angivet som stammende fra en Rønnow.

Paa Forespørgsel fik min Søn oplyst, at Seglsamlingen var anlagt af Oberstlieutenant Hirsch, der havde Seglene dels fra Rigsarkivet, dels fra Nationalmuseet, og ved et foretaget Eftersyn af de i Nationalmuseet udstillede Signeter fandt mine 2 Sønner da ogsaa det til Seglet svarende Signet.

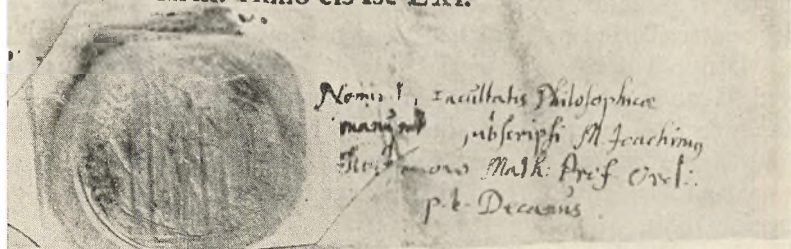
I »Fortegnelse over de til det kgl. Museum for de nordiske Old-

sager i Aarene 1854—1855 indkomne Sager« findes anført under Nr. 15174 som indsendt af Vedel Simonsen, Elvedgaard:

»Et Messing Signet med Jernplade, hvori Familien Rønnows Vaabenskjold samt Rector Knud Rønnows Pergamentsdiplom som Magister i Greifswalde 1661. De ere forærede af Skomagermester Nielsen, som var Svigersøn af den i 1853 som Slægtens sidste Mand afdøde Smedemester Knud Rønnow (Nr. 65 og 66)«.

Dette Segl og dette Diplom var altsaa de af Provstinde Balslev omtalte, formentlig brændte Beviser.

onor Magistralis nostro iudicio omninò debetur. Etenim non tantum etiam Rhetoricæ & Logicæ artibus, nec non cæteris disciplinam, sed penè imbutum invenimus. Præcipuè verò singulari laudi illi scriptis benè sit versatus, ejusdemq; definitiones non Latino saltem reddere nobis & dextrè explicare potuerit. Qua de re, ut par est prædictumq; DN. Candidatum nostrum CANUTUM Rønnow benè status atq; conditionis sit, debitâ cum honoris præfatione, de opti-
nunc cum laude fungitur, officio, sed & ampliori Sparta dignum
is V. idus Martii. Anno clò lxx LXI.

Med Hensyn til Diplomet kunde man dog ingen Oplysninger give paa Nationalmuseet, — det havde været der; men Bøgerne meddelte intet om, hvor det var blevet af.

Da jeg derefter henvendte mig i Rigsarkivet, lykkedes det ved velvillig Bistand herfra at finde det paagældende Dokument under Betegnelsen: »Knud Rønnow, privat Arkiv, Pergamentsdokument 1661 11/3.«

Diplomet er udfærdiget for *Canutus Rønnow scolæ Christianostadiensis in Scandinavia Rector* som Magister i Latin og Græsk samt i Rhetorik og Logik; det er dateret den 11/3 1661 og forsynet med Universitetets Segl samt underskrevet i det filosofiske Fakultets Navn af den fungerende Dekan, Professor ordinarius i Mathematik, *Joachim Rosenow*. I dette sidste Navn er det 3° og 4° Bogstav, s og e, delvis ulæselige paa Grund af, at de skæres af den Fold, hvori Dokumentet er sammenlagt, saaledes at Navnet meget let kan læses som Rønnow, og det er utvivlsomt denne Omstændighed, som har bevirket, at de forskellige Familiemedlemmer, i hvis Besiddelse Dokumentet efterhaanden i Tidernes Løb

er kommen ved Arv, og som hverken har kunnet læse Diplomets latinske Datoangivelse eller vidst, at Biskoppen døde i Aaret 1544, men kun har kendt hans Navn, har henført Diplomets Underskrift til ham.

Foruden Universitetets Segl findes der paa Dokumentet to sorte Laksegl, til hvilke er benyttet det ovenfor omtalte Signet med Rønnowernes Vaaben; disse Segl maa antages at være anbragt paa Dokumentet enten af selve Magisteren eller af en af de senere Ihændehavere af Dokumentet, uvist i hvilken Hensigt.

Undersøger man nu nærmere, med hvilken Ret den i Dokumentet omhandlede Magister bærer Navnet Rønnow, finder man ham ifølge Roskilde Kathedralskoles Regensprotokol for 1637—1730 immatrikuleret ved denne Skole den 12. April 1651 som Canutus Canuti Ronnovius og ifølge Københavns Universitets Matrikel, Bind I, 1611—67, Pag. 242, i 1653 immatrikuleret som Canutus Canuti, idet der i Kommunitetets Matrikel er tilføjet »Ronovius«.

Heraf fremgaar, at den paagældende Persons Navn har været Knud Knudsen, men at han, som det almindeligt var Brug ved Skolen og Universitetet, har faaet et latiniseret Tilnavn efter sit Føde- eller Hjemsted, nemlig her Navnet Ronnovius efter Rønneby i Blekinge.

At dette forholder sig rigtigt, findes bekræftet ved, at der ifølge Universitetsmatriklen, Pag. 222, den 12. Juni 1650 er immatrikuleret en anden Student fra samme By under Navnet af Svenno Canutius Rønropolitanus; at disse 2 Personer har været Brødre, er der adskilligt som taler for, hvorom senere.

Af det saaledes foreliggende fremgaar da, at Knud Knudsen fra Rønneby har ombyttet det ham givne Tilnavn Ronnovius med Navnet paa den uddøde adelige Familie Rønnow og ikke alene tilegnet sig denne Slægts Navn, men ogsaa dens Vaaben, idet det paa Signetet indgraverede Vaaben, i hvilket Skjoldet er længdedelt og skraveret som Blaas og Sølv med 2 Vesselhorn paa Hjelmen, dog sikkert maa opfattes som det gamle Rønnowske Vaaben: »Skjoldet længdedelt i Rødt og Guld. Paa Hjelmen to Vesselhorn i modsat Farve.«

Skønt saadant Navnerov paa den Tid ikke var ualmindeligt og heller ikke synes at have givet Anledning til Indsigelser fra de svenske Myndigheders Side, er der dog Tegn paa, at de danske Myndigheder ikke uden videre har villet anerkende Knud Knudsens Annektion af Rønnow-Navnet, og at han heller ikke selv har haft nogen helt god Samvittighed i saa Henseende.

Af de nedenfor gengivne Ansøgninger til Kongen er nemlig Ansøgningen af 20. Juli 1676 underskrevet »*Knud Knudsen*

Rønneby», medens han i Ansøgningen af 3. April 1677 underskriver sig »*Knud Knudsen Rønnow*«.

Og i den Skrivelse af 11. September 1680, hvori han udnævnes til Borgmester i Kerteminde, benævner Kancelliet ham kort og godt »*Knud Knudsen*«, hvilket han forsaavidt har taget sig ad notam, som han i sin Ansøgning til Kongen af 20. November s. A. kun har underskrevet sig »*Knud Knudsen R.*« og overladt det til Majestæten at udtyde, hvad dette R. skulde betyde.

Om Knud Knudsens Slægtsforhold vides hidtil intet. Imidlertid har vi et Indicium for, at vi kender Brødre til ham. Der synes nemlig at være Grund til at antage den ovenfor omtalte Sveno Canutius Rønropolitanus for en Broder til Knud Knudsen og identisk med den senere Præst Sven Knuttsson fra Rønneby, der kom til at spille en bemærkelsesværdig Rolle i Skaanes Historie, og hvis Karakter og Liv i Tendensen meget minder om Knud Knudsens, selv om Karrieren tog et andet Forløb. (Cavallin: Lunda Stifts herdaminna Vol. I. Pag. 260 f.f.).

Endvidere fortæller Cavallin (Vol. 5, Pag. 211) om en Strid i 1669 angaaende Besættelsen af Byfogedembedet i Rønneby. Som Kandidat nævnes en *Brede Knutsson*, som skal have intrigeret sammen med Sven Knuttsson, og det omtales som en af Brede Knutssons Kvalifikationer, at hans Forældre »haffde været saadanne meriterede Folk i Ronneby«. Den Tanke ligger da ikke fjern, at Svend og Brede og Knud Knudsen har været Brødre.

En udførlig Skildring af Knud Knudsens bevægede Liv i Aarene fra 1659—1676 findes i Lektor A. Hallenbergs Skrift: »Kristianopel saasom Stad under Svenskt Vælde« (Blekinge Hembygdsförbunds Aarsbok 1927 II), hvoraf følgende, dels direkte i Oversættelse, dels frit gengivet:

I Aarene 1659—60 var han ansat i Biskop *Peder Winstrups* Hus som »studiorum director«, ikke som Informator i sædvanlig Betydning, som han betoner det i en Skrivelse til den senere omtalte Kommission 1669. Han skulde lede Undervisningen og selv undervise i Musik, Sprog og Fægtning, og hans Elever var den nylig adlede Biskops Søn og delvis hans Datter. Aar 1660 blev han rector scolæ i Kristiansstad, men nogle Aar efter, vistnok 1664, afskediget af den nævnte Biskop, fordi Borgerskabet i Kristiansstad fremsatte en Del graverende Beskyldninger imod ham; hvilke disse var, fremgaar af et af ham til Biskoppen indgivet Forsvarsskrift.

Den mest graverende synes at have været den, at han har været for meget om sig, saa at han af Borgerne har begæret Gaver og ubillig Godtgørelse og desuden brugt Midler, der var bestemt til Skolens Elever. Hans Forhold til Byens Borgere og deres Børn har været saa vanskeligt, at ingen kunde komme ud af det med

ham. Han havde ikke opført sig, som han burde, hverken overfor Lærere eller Elever, men disse havde haft »sky och skräck« for ham, saa at Følgen var bleven, at mange havde taget deres Børn ud af Skolen. En anden Klage var den, at Musikundervisningen i Skolen var bleven forsømt i hans Tid, og at det Antal Elever, som deltog i de forskellige Stemmer i Sangen, var bleven betydeligt formindsket, og endelig bemærkedes, at han i et Tilfælde havde ladet Eleverne lave et saadant Uvæsen i Kirken under Prædikenen, at Præsten maatte gøre Ophold i denne.

Den første af disse Beskyldninger erklærede Rønnow var ugrundet. Ganske vist havde han begæret og faaet »en liten discretion«; men saa havde han heller ikke besværet Borgerskabet med at give ham Kost. At han skulde have brugt Elevernes Midler for egen Regning, benægtede han. Angaaende sit Forhold til Borgerne sagde han, at han ikke havde haft Omgang med mange af dem. Han brugte ikke at besøge Kroer og Vinhuse, men havde opholdt sig i sit Kammer og passet, hvad hans Stilling medførte. Lærerne havde han holdt »efter leges til en ædruelig och skicklig levned, saa ock til flittighed i deres beställning«, og Eleverne havde han foregaaet »vita et eruditione« og holdt til flittig Skolegang og Studering under sin Myndighed og Disciplin. Det maatte da være af disse Grunde, antyder han spydigt, at Lærerne og Eleverne havde haft saa stor Modvilje mod ham.

Musikundervisningen havde han forbedret og paa ingen Maade forsømt; han havde udført saavel musicam vocalem som organicam og i denne indført 2 Violiner (Instrumenterne i Datidens Skolemusik var Violiner og Basuner). At der havde været saa faa Deltagere i de forskellige Stemmer, beroede, siger han, paa Angrebene paa Skoln og paa Elevernes ringe Underhold, da de ikke fik fri Kost hos Borgerne. Det havde endda været med Vanskelighed, at Lærerne fik »njuta deres bord« hos Borgerne, endsige da Eleverne. Med Hensyn til disses Larm under Gudstjenesten forsvarede han sig med, at han havde maattet forlade sin Plads hos dem fremme i Koret, hvor han sad bag en Pille, og sætte sig ned i Kirken for bedre at kunne høre Prædikenen.

Dette var Hovedindholdet af hans Forsvarsskrift til Biskoppen, hvoraf han indgav en Kopi til en til Undersøgelse af hans Sag nedsat Kommission, der i 1669 efterfulgtes af en anden i lignende Anledning nedsat Kommission.

Forholdet mellem Rønnow og Borgerskabet og mellem ham og Biskoppen udviklede sig derefter meget uheldigt, og efter nogle Aar, sandsynligvis 1664, blev han af Biskoppen afsat fra sin Stilling som Rektor i Kristiansstad, men kun for at gaa ud i anden Stilling, hvor hans Optræden gav Anledning til ikke mindre Røre.

I den af Kristian IV Aar 1600 anlagte By Kristianopol var

Magistraten den højeste Myndighed, og den bestod paa denne Tid af en Borgmester og fire Raadmænd. Fra Dansketiden var Borgmesterembedet beklædt af *Søren Paalson*, men da det var den svenske Styrelse om at gøre at kontrollere Besættelsen af de for Forsvenskningsarbejdet saa vigtige Magistratsembeder, især Borgmesterembederne, blev der den 9. November 1661 ifølge Regeringens Fuldmagt indsat endnu en anden Borgmester, *Anders Christopherson*, uden at der har været noget at bebrejde Søren Paalson, hvis eneste Fejl i den svenske Regerings Øjne nok har været den, at han var danskfødt og i det mindste i den første Del af den svenske Tid dansksindet. Søren Paalson forblev dog foreløbig ogsaa siddende som Borgmester, saa at der altsaa nu var 2 Borgmestre i den lille By, som Aar 1659 talte 275 civile Personer over 15 Aar, hvorfor man kan anslaa hele den civile Befolkning til 350 eller højst 400 Personer, hvortil kommer Garnisonen, c. 175 Mand, hvoraf adskillige havde Kone og Børn, som maaske kan anslaaes til c. 50 Personer.

Den nye Borgmester, *And. Christopherson's* Borgmestertid blev dog ikke af lang Varighed. I 1664 eller 1665 blev han afløst af den tidligere Rektor i Kristiansstad *Knut Knutsson Rønnow*, som jo var svensk — og svenske og svensksindede Personer vilde man jo have i ledende Stillinger blandt den endnu dansksindede Befolkning. *Rønnow* fik dog ikke sin Fuldmagt af Regeringen, men af Generalguvernøren, uden at den svenske Styrelse synes at have indhentet hverken Magistratens eller Borgerskabets Samtykke hertil. *Rønnow* paastod ganske vist overfor Kommissionen 1669, at han var bleven »vocerad« paa Raadstuen og at han først derefter har faaet Generalguvernørens Fuldmagt; men dette benægtedes af Borgerskabet, der forklarede, at man ganske vist engang havde nævnet hans Navn, da der var nogle samlet paa Raadstuen; men dette betød efter Borgerskabets Mening ikke nogen Kaldelse; man havde været fornøjet med blot én Borgmester, men da Generalguvernørens Fuldmagt kom, havde man dog føjet sig, skønt Forøgelse af Borgmestrenes Antal til 2 kun vilde medføre økonomiske Byrder for Byen og for de øvrige Magistratsmedlemmer, hvis Lønninger derved vilde formindskes betydeligt.

Senere fik *Rønnow* af Generalguvernøren ogsaa Fuldmagt som Tingsfoged og Herredsdommer i Østra härad.

Men imidlertid fortsattes Opgøret fra Kristiansstadtiden mellem ham og Biskoppen.

I et Anklageskrift mod Biskoppen til Kommissionen 1669 beskyltede *Rønnow* denne for, at han ikke havde villet tage Del i hans Forklaringer og Forsvar. Af dette Skrift fremgaar ogsaa, at der har været nedsat en Kommission til at undersøge hans Sag; men *Rønnow* antyder, at man har optraadt partisk overfor ham.

Biskop Winstrup, klagede han i en Skrivelse til Regeringen den 1. August 1668 over Biskoppens Handlemaade samtidig med, at han begærede Tilladelse til toldfrit at indføre Øl og Vin, »da borgmästareämbetet litet til hans uppehålle kunde importera«. Og efter Kommissionens Besøg skriver han den 7. April 1670 atter til Regeringen om Hjælp til sin Families Underhold og klager igen over Tabet af sit Rektorat i Kristiansstad.

Allerede den 20. samme April er han imidlertid selv i Stockholm med en ny Skrivelse, dateret nævnte Tid og Sted. Denne Skrivelse er ret betegnende for Manden, der i den fremfører visse Forslag til Forbedring af hans Økonomi.

Først vil han igen have Toldfrihed for en aarlig Indførsel af »något litet rensk, spankst och franskt Vin, litet franskt bränvin, och nagon läster Rostocker- och Lybeckeröl«, hvori han naturligvis ikke medregner, hvad der tilkommer ham selv af den allerede bevilgede toldfri Kvantitet af fremmede Drikke, som var bestemt for Magistraten i dens Helhed.

Endvidere ønsker han at forpagte Accisen i Byen mod en dertil svarende Afgift, hvorved den daværende Indehaver skulde fratages den. Ganske vist lover han at aflægge Regnskab baade bedre og hurtigere, end det hidtil var sket, samt at Garnisonen, som plejede at faa Anvisninger paa Accisen, skulde faa sin Del rigtigere og i rette Tid, medens de ellers maatte »hela halva året därefter löpa«.

Endvidere anmoder han om at maatte overtage en Krongaard i Rörsäng og for sine Efterkommere faa den forandret fra Krongaard til jordrentepligtig Gaard, hvorved han forpligter sig til at reparere forfaldne Huse og Hegn. Denne Gaard havde tidligere den gamle Gæstgiver *Claes Barck* i Lyckeby haft inde; men den var bleven ham fradømt paa Grund af et Lejermaal, som han havde haft med den løsagtige Anna Martinsdatter, samt andre store »enormiteter« i hans Ægteskab, og det virker lidet tiltalende, at Rønnow, der sandsynligvis selv har siddet som Dommer i Sagen, søgte at faa Del i Barcks forbrudte Ejendom.

Ogsaa som Dommer i Østra Härad viste Rønnow sig meget nærig. Efter Matrikullen 1670 skulde han bl. a. i Løn have $\frac{1}{2}$ Skæppe Korn fra hver Gaard i Slettebygden og 3—4 Øre smt. fra hver Gaard i Skovbygden. Men i det mindste fra et Par Steder — som i Jänsjö og Ramdala — klagede man over, at han gjorde Fordring paa en hel Skæppe Korn i Stedet for en halv fra hver Gaard. Og for Kommissionen 1669 klagede Almuen over, at Honorarerne for Domme og Resolutioner var alt for høje. Naar man fra Herredsretten skulde appellere til Landstinget, maatte man betale Honorar ikke blot for selve Dommen, men for alle til Sagen hørende Akter, saa at, hvis Sagen for Eks. gjaldt 20 dlr.,

Det nævnes ogsaa, at Venner af Rønnow ved Landemødet i Lund 1664 har søgt at mægle mellem ham og Biskoppen; men at denne absolut har vægret sig ved at lade ham beholde sit Rektorat. I Stedet herfor skal Biskoppen have gjort sit bedste for »totaliter ruinera och in exilium förjaga« ham; hvilket ogsaa, siger Rønnow, vilde være lykkedes ham, hvis ikke Rønnow ved Generalguvernør *G. Banérs* Mildhed var bleven beskyttet derimod og hjulpet »til nagon consideration in statu politico«, hvorved han var bleven nødsaget til at forlade den aandelige Stand.

Rønnow var imidlertid yderst forbitret paa Biskoppen og vilde have Kommissionens Hjælp til at faa fra Biskoppen dels Betaaling for sin Tjeneste hos ham, som han paastod, han ikke havde faaet, dels Skadeserstatning for den Lidelse, han havde udstaaet og fremfor alt, fordi han maatte forlade sin »importerliga« Tjeneste i Kristiansstad, noget han ikke kunde glemme. Anklageskriftet er fuldt af hadske, hæder- og æreangribende Beskyldninger mod Biskoppen, og Rønnow, som tydeligt var en meget lovkyndig Mand, paaberaabte sig som Grund for sine Klager en Mængde forskellige Bestemmelser i de gældende danske Love.

At Rønnow skal have været et uskyldigt Offer for Kristiansstadborgernes falske Beskyldninger og for Biskop Winstrups Partiskhed og Egenmægtighed, som han anførte, er imidlertid ikke sandsynligt; om der findes noget Grundlag for Anklagerne mod Biskoppen, det ved vi ikke.

Men i sin senere Stilling som Borgmester og Herredsdommer lagde Rønnow netop saadanne Egenskaber for Dagen, som havde vakt saa stor Uvilje mod ham hos Kristiansstads Borgerskab, og der er ingen Grund til at antage, at han skal have skiftet Karakter siden den Tid.

At han ikke var paalidelig i sine Udtalelser fremgaar af hans Paastand overfor Kommissionen 1669, at han var bleven valgt til Borgmester af Kristiansstads Borgerskab, hvilken Paastand, som ovenfor omtalt, har været grundløs.

Sin Egenraadighed i sin Embedsførelse lagde han for Dagen som Byens Sendemand ved Rigsdagen 1668, da Regeringen paa egen Haand traf Afgørelse i visse Spørgsmaal Byen vedrørende uden Borgerskabets Vidende og mod dets Vilje.

Under Rønnows Forhold til Regeringen maa nævnes hans Ansøgninger om Forøgelse af sine Indtægter som Borgmester. Nu var dette Embede ganske vist ikke særligt straalende aflagt i økonomisk Henseende; men da han ogsaa var Dommer i Østra Herred, kan hans pekuniære Stilling ikke have været saa daarlig, som han lader skinne igennem i sine Supplikker, selvom det sidstnævnte Embede ikke var saa lukrativt som i vore Dage (1927).

Allerede før Rønnow overfor Kommissionen 1669 anklagede

By mere end en Borgmester, eller havde den Raad til at underholde, saa at Kommissionens Løfte fra 1669 nu kunde indfries. I 1671 eller Begyndelsen af 1672 blev Rønnow da afskediget fra Borgmesterembedet og dette overladt til *Daniel Leppin*, som var nærmest dertil, uden at Rønnow af Landshøvdingen fik nogen anden Tjenestestilling til Erstatning. Ogsaa Herredsdommerembedet blev ham frataget og givet til *Johan Dørr*. Imidlertid klagede Mester Knud til Regeringen og forlangte at beholde Borgmesterembedet, til han ifølge Regeringens Løfte kunde faa en anden passende Tjeneste; i samme Skrivelse fremsatte han adskillige Beskyldninger mod sin Efterfølger.

Regeringen forlangte derefter nærmere Oplysning om Aarsagerne til Rønnows Afskedigelse og henstillede til Landshøvdingens »dexteritet« at skaffe ham en anden egnet Stilling, da den vilde være fri for saadanne Besværinger, som Rønnow havde fremført.

At Landshøvdingen ikke efterkom Regeringens Henstilling i saa Henseende, forstaar man, naar man ser hans Mening om Rønnow i en Skrivelse til Regeringen, dateret Sølvesborg den 30. September 1672, i hvilken han yttrede, at Mester Knud tilige med Byfogden *Thor Christoffersen* har »gjort mycket ont, ej mindre än den ogudaktike prästen *Børge Söffrenson* i Rønneby, vilka alla äro eet band och ha varit correspondenter i allt ondt, äro och därför kring hela landet utropade, saa att det vore undersaatarna en stor vinst, om de maatte skaffes ur vägen.«

Af Landshøvdingen Durells ovennævnte Skrivelse fremgaar, at det ikke blot var Mester Knud men ogsaa Byfogden, *Thor Christoffersen*, som vakte stor Forargelse hos den lille Bys Borgerkab. Han havde oprindelig lært Skrædderiet, men faaet stor Interesse for Processer, bestandig været nærværende ved Bytinget og Raadstueretten og endog fungeret som Fogedens Ombud ved Østra häradsrätt og endelig bleven udnævnt til Byfoged. Imidlertid lagde han sig selv ud med Retfærdigheden. Man klagede over ham og kaldte ham »ej blott en beryktad man utan i all sin tid en trätobroder.« I 1668 stod han anklaget for som Kvaksalver at have behandlet en Mand, der havde faaet et Saar i Armen, med det Resultat, at Manden døde. Han blev beskyldt for at have søgt at »korrigere magistratens actioner«, skønt han var Magistratens underordnede. Og særlig skal han have haft et godt Øje til Dødsboerne, som han i sin Egenskab af Byfoged havde at gøre med, idet han beskyldes for af dem at udtage den bedste Del for egen Regning langt ud over, hvad han efter gammel Sædvane havde Ret til, og herved havde han Støtte hos første Borgmesteren Knud Rønnow, »som spelte med denne byfoged under ett täckie, participerandes av profiten«.

kunde Honoraret løbe op til mere end det dobbelte. Dommen indeholdt ikke alle til Sagen hørende »circumstantier«, men disse blev skreven ud efter Protokollen og forlangt honoreret særskilt. Ganske vist ønskede man ogsaa efter gammel Skik og Brug at faa alle Akterne udskrevet, men Honoraret for disse forskellige Akter udenfor Dommen, mente man, burde nedsættes eller afskaffes. Ligeledes klagede man over, at hvis der fandtes flere Creditorer i et Dødsbo, og Retten skulde afsige Kendelse om deres Fordringer, saa maatte alle Creditorerne hver for sig løse Kendelse uden Hensyn til Kravets Størrelse. Dette var jo indbringende for Dommeren, men bekosteligt for den Retssøgende og derfor ønskede man, at alle Fordringshaverne skulde optages »sub uno sigillo« i samme Kendelse, et Ønske som Kommissionen ogsaa fandt rimeligt.

Fra Borgerskabet i Kristianopol indløb der, saavidt man kan se af Kommissionens Protokol og de til denne indgivne Akter, ikke nogen direkte Anklage mod Mester Knud, som han undertiden benævnes. Men at han ikke var vel lidt hverken i Byen eller i Herredet, kan man forstaa af det foregaaende. Og Kommissionen, som kunde iagttage Forholdene paa Stedet, antydede ogsaa siden i sin Indberetning, at man ikke var tilfreds med Rønnow, men nogen selvstændig Bedømmelse af ham fremkom den ikke med.

Hans Besværinger over Biskop Winstrup optog Kommissionen ganske vist ret velvilligt, men skride til Aktion mod den mægtige Lunde bisp for Rønnows Skyld og i en saadan Sag, hverken vovede eller vilde Kommissionen, tilmed da den svenske Regering paa alle Maader søgte at vinde Biskoppen. Klagerne gjaldt jo ogsaa Retsspørgsmaal, og derfor kunde Kommissionen ikke gøre andet end henvise Rønnow til det rette forum; men den lovede ikke at undlade efter Evne at »promovera« Sagen; noget Standpunkt i Striden kan denne Udtalelse dog ikke ses at indeholde.

Det skal her bemærkes, at Kommissionen bestod af *Klas Ralamb*, *Johan Gyllenstjerna* og den tidligere omtalte Generalguvernør *Bané*r, der iøvrigt ikke var nogen Ven af Biskop Winstrup.

Mester Knuds Stilling som Borgmester i Kristianopol blev imidlertid snart aldeles uholdbar. Den gamle Borgmester Søren Paalson døde, og Mester Knud aspirerede da til at blive Ene-Borgmester, hvad han ogsaa ansøgte Regeringen om, som det fremgaar af en Skrivelse fra Regeringen til Landshøvding Magnus Durell, dateret den 15. Marts 1671.

Regeringen var imidlertid bleven underrettet om, at Rønnow ikke var egnet til Borgmesterembedet, da han ikke kunde forliges med Raadmændene og Borgerskabet i Byen, hvorfor han burde forflyttes til en anden passende Tjeneste og Embedet overlades en anden. Efter Regeringens Mening hverken behøvede den lille

Saavidt Hallenberg, der ikke kender noget til Mester Knuds senere Skæbne.

Hvorledes Knud Knudsen tilbragte de følgende Aar efter sin Afskedigelse, ved heller ikke vi; men det har sikkert været i Kamp med sine Modstandere og under meget vanskelige økonomiske Forhold; men i 1675 udrød den skaanske Krig, og han greb straks Chancen.

Christian den Femte af Danmark søgte at genvinde Skaane, som hans Fader havde tabt 1659 ved Freden i Roskilde, og i Sommeren 1676 rykkede han ind i den mistede Landsdel, hvor han blandt andre Byer belejrede Landscrona.

Imidlertid rettede den hollandske Admiral *Kornelius Tromp*, der havde Kommandoen over den danske Flaade, et Skinangreb mod Ystad, og Knudsen saa da sit Snit, forlod Christianopol og kom ombord paa den danske Flaade, eller kom ialtfald i Forbindelse med dens Folk. Derfra har han naaet Kong Christians Lejr for Landscrona, hvor han indgav følgende Skrivelse, skrevet in extenso med hans egen smukke og klare Stejlskrift:

Stoormectigste Konge, allernaadigste Herre.

Eders Kongl. Maijt: udi allervnderdanigste ydmyghed oc trooskyldige plict gratulerer ieg fattige mand sin løckelige tilkomst her offuer til Skaane, ønskendis udaff inderste hierte en bestandig seyervinding offuer alle sine fiender til land oc vand.

Den store urett oc uloffelige procedure, huormed en deel suenske ministri nu i nogle aar uskyldeligen har torqverid oc moxen vndertryct mig fattige mand med hustru oc børn, den vil ieg hiemstille Gud de leffuendis oc dødis retferdige dommere at dijudicere, dette alleniste ind for Eders Kongl. Maijt. allervnderdanigst insinuere, huorledis welb. hr. landshøffedingen *Magnus Dureel* anno 1671 in agosto saa plutzeligen udi min loffelige fraværelse indicta cavssa removede mig fra mit borgemesterlige embede i Christinobel, huilcked ieg paa siette aar saaledes haffude forvalted, saa ieg det ind for Gud, den høye øfferighed oc en huer erlig mand med en god samvittighed wil kunde oc wille tryggeligen til suars stande. Herom har ieg fattige mand vnderdanigst sollicitierid om en naadig restitution efter loffuen oc privilegierne, men inted dermed kundet erholde uden med forfengelige oc gode ord aar effter aar er bleffuen affspiøed, huilcked for langsomt var at opregne; huorfore efftersom Eders Kongl. Maijst. nu er steeder paa sit høiloffelige toug udi disse sine arffue provintzer oc lande, huortil Gud den allerhøieste forleene Eders Kongl. Maijt. bestandig löcke, fremgang oc en ønskelig victorie offuer alle sine fiender til land oc vand; ti for Eders Kongl. Maijt. gjør ieg fattige, dog tro arffueundersaat et ydmygt knæfald med allervnderdanigste bøn oc begiering, Eders Kong. Mait. udaf sin højstberømmelige clementie ville lade sig befalde med milde øine att ansee min fattige leylighed oc forunde mig den mundfuld brød, som ved inspectionen offuer de tre smaa herregaarde heri landet wed naffen Tundbyholm, Smidstrup oc Onblunde falde kannnd, huilke Eders Kongl. Maijt. de jure belli er hiemfalden oc endnu vacerer, efftersom bem.te gaarders inspection ved deris excellencers hr. general-admiralens *Tromps* oc hr. admiralen *Juls* gode tilsagn

aff Eders Kongl. Maijts. borgemester udi Ystæd *Matthias Friis* er adverterid, huorpaa ieg har forføyed mig her neder til Eders Kongl. Maijts. tjeniste at giøre vnderretning om ortens beskaffenhed der oppe, forladendis min fattige hustru oc børn, huilcke jeg icke tør vnderstaa mig at rejse til igien, førend Gud vil, Eders Kongl. Maijt. faar ompatronerid sig landene, huilcked Gud allermectigste naadeligen lade ske med det allerførste, herpaa Eders Kongl. Maijts. allernaadigste bønnehørelse forventer ieg fattige mand betimeligen, for-sickrendis Eders Kongl. Maijt. om hulds-kab, troskab oc mandskab efter all formuffue. Gud skall saadan stor velgierning Eders Kong. Maijt. riegeligen belønne. Jeg leffuer oc dør

Eders Kongl. Maijts.

allervnderdanigste oc
tro arffuevndersaat
Knud Knudsen Rønneby.

Datum i Leijren for Lands Crone
den 20. Juli 1676.

(Rentekammeret, particulære Personer: Rønnoy).

Af den følgende Skrivelse fremgaar, at Knudsen har faaet sit Ønske opfyldt og saaledes har faaet Tilsyn med Ondslunde, som ejendommeligt nok i 1477 har tilhørt den danske Adelsmand Tønne Clausen Rønnow (Danmarks Adels Aarboeg, 1913, Pag. 485); det kan tænkes, at det er ved den Lejlighed, Knudsen er kommen paa den Tanke at antage de adelige Rønnowers Vaaben. Skrivelsen er saalydende:

Stormectigste Arffwe Konge.
Allernaadigste Herre.

For Eders Kongl. Maijt. nødis ieg fattige mand weemodelligen att andrage min store armod ock ellendighed, som de swenske mig ock de mine haardeligen til føget haffwer, formedelst Eders Kongl. Maijt. ieg effter min allervnderdanigste ock naturlige plicht altijd har weritt, end nu er ock fremdelis skall forbliffwe w-foranderlig med lifff ock blod forbunden[?] thij att forbigaa vitløffthighed, har de siden slaget stod (formentlig Slaget ved Lund den 4. December 1676) holdt mig fattige mand vnder skarp arrest saa nogle tider udi Malmøe, som ude paa landet wed Tundbyholm ock Smidsterup, hwilke gaarde Eders Kongl. Maytt. allernaadigst mig vnder forvaltning and for trode, da ieg som af alle mine landzmend Blegingfarerne, war den første, der udi forgangen sommer forloed hustru ock børn, huus ock hiem i Christianobel, allervnderdanigst søgte Eders Kong. Maijtt. armade, som ved Ydsted war udj land satt, och siden udj felt leijeret for Landz Crone, giffwendis trolig tilkiende och andledning om landzens beskaffwenhed, om min egen saa well som indbyggernis troeskab och mandskab til Eders Kongl. Maijtt. med vjdere. Siden Gud gaff dend lyche, att ieg undkom aff samme haarde arrest fra Malmøe d/ 12. martij nest forleden, har bem.te vore fiender bewijst imod min arme hustru och børn stor w-mildhed, hwilche de paa ælendige maade har trachterit, har tagit fra os ald den deell, wij kunde haffwe baade udi Christianobel ock udi Skaane.

Ja, icke forundt dennem klederne paa lifuett, men forwist dennem fra samme Eders Kong. Maijts. godz och gaarde i stor armod och ælendighed; in summa, de haffuer så ganske vdplyndret os fattige folck, ock vdsuet os, som ederkoppen en flue, hwilchet Gud och Eders Kongl. Maijtt. heffne retferdeligen; Eders Kong. Maijtt. wille der fore allernaadigst meddele mig

fattige mand nogen hielp ock liffs middell till Gud will Eders Kongl. Maitt. aarfweland Skaane kand fra fienden libereris, daa ieg allerunderdanigst will formode, att Eders Kongl. Maijtt. allernaadigst forhielper os enten udi den leylighed, som wij ere forjagede, eller nogen anden til det beste. Gud will Eders Kong. Maijtt. saadan stor velgierning belønne, och ieg forblifwer indtil døden

Eders Kong. Maijts.

allerunderdanigste och troe
arffwe vndersaat
Knud Knudsen Rønnow
mppa.

Hafnæ d/ 3. aprilis
anno 1677.

(Rentekammeret, particulære Personer: Rønnow).

Knud Rønnows Stilling som Inspector ved de nævnte Herregaarde havde saaledes kun været af kort Varighed, og derefter gik et Par Aar, i hvilke vi ikke kender noget til hans Beskæftigelse.

Den skaanske Krig sluttede imidlertid 1679, og den 11. September 1680 blev »Knud Knudsen« udnævnt til Borgmester i Kiertemind paa Fyen (Fyenske Registre 1670—80, Pag. 12), og derefter indsender han følgende Skrivelse:

Stoormegtigste Arffue Konge.
Allernaadigste Herre.

Jeg fattige fordrefune mand, Ederß Kongl. Maijtz. ringe tienere oc uværdig borgemester i Kiertemind, udi allerdybeste vnderdanighed nedkaster mig for Eders Kongl. Maijtz. allernaadigste throne med en allervnderdanigste bøn oc begiering, at saasom Eders Kongl. Maijtz. allernaadigste forsorg haffuer satt mig hiid til denne stæd til brød oc lejlighed (huorfør ieg paa det allervnderdanigste betacker) med vedhengende allernaadigste bevilning, at om her ved stædet noget andet forefalde kunde, som enten et herritzfogderie eller deßlige, huormed ieg denne min bestillingß ringe indkomst kunde griibe under armene til nogen erkleckligere vnderholdning for mig oc de mine, skulde saadant mig i naade confereris. Nu efftersom med bem.lt. herritzfogderietz vacantie torde drage noged for langt omkring, vil ieg udi allervnderdanigste ydmyghed formode, som ieg ocsaa herhos allertienstydmygeligst begierer, att Eders Kongl. Maijt. ville allernaadigst bevilge mig efterfølgende trende puncter:

I. Att halffparten aff huis intrader her falder til borgemester oc raad oc deris bestilling her paa stædet, som er dog icke megid, motte mig allernaadigst permitteris oc forundis i anseende, at vmagen hænger dog mesten paa mig.

II. Ar efftersom her er ingen ordinari wiinkeldere, mig oc min fattige kone oc børn, huilcke sidste ere ickun tre, motte allernaadigst bevilgis udi efterfølgende tyffue aar alleene att holde vinn oc fremmid dryck her i staden oc denß district, oc ingen anden at befatte sig dermed uden min oc de minis sambtøcke oc villie, efftersom her ickun er dog ringe afftræck derpaa, for Odenße oc Nyborg er her nær omkring belægen.

III. Att ieg peremtorie maatte forskonis for enten nu eller i frembtiden at lide nogen tiltale, være sig af huemsomhelst det være vilde eller kunde, for huad som for min tid bestillingen, som ieg nu forreستاar kunde haffue vedkommid oc dennem, som den da betient haffue, men heller att mig mott:

meddeelis kongl. fuldmagt oc befaling att forspørge, om hvis udi en eller anden maade kand være passerid urigtigt, saadant altsammen til en ordentlig endskab behørligen, saa viit mig mueligt være kand att desbattere.

Paa bem.lt. trende poster ville Eders Kong. Majjt. allernaadigst bønheøre mig fattige mand, min fattige hustru oc børn, oc derpaa meddeele en naadig oc mild avdienee. Gud vil Eders Kongl. Mait. saadan høj velgierning igien riigeligen beløne oc ieg forbliffver indtil min dødsmoment

Eder Kongl. Majjtz.

allervnderdanigste oc troo
arffue-vndersaat
Knud Knudsen R.
mppa.

Kierteminde d/ 20 Nov. 1680.

(Danske Kancelli. Henlagte Sager 8. Januar 1681).

I sit Referat af Skrivelserne omtaler Kancelliet slet ikke det første Punkt. Det andet Punkt mener at burde bevilges dog ikke for Rønnow alene, og det tredie Punkt mener man ligeledes bør tilstaas.

Den 13. December 1682, da der blev foretaget forskellige Ændringer i de kommunale Embeder, fik Rønnow Tilladelse til fremdeles at være ene Borgmester. (Fyenske Registre (aabne Breve) 13. December 1682 Nr. 62).

Langt blev Rønnows danske Borgmesterskab dog heller ikke, thi den 15. November 1684 endte hans bevægede Liv og den 24. Søndag efter Trinitatis blev han begravet.

Hans Skifte er meget omfattende og giver Indtryk af, at de svenske Klager over hans Embedsforvaltning ikke har været grundløse.

Af Kierteminde Skifteprotokol, 16. Maj 1689, citeres:

»Saasom Sl. Knud Knudtzen forrige Borgmester udi Kierteminde for nogen tiid siden ved døden er afgangen og formedelst Ingen Rigtighed efter den Sl. Mand fandtes for Regnskaberne af Kierteminde bye paa Kongel. Skat Med Mere som den Sl. Mand skulde svare til, Kunde Ingen Skifte hid indtil efter den Sl. Mand foretagis dow paa det at den Med een Gang kan komme til Ende og ej vidige (?) hvad Creditorer dend, Sl. Mand kunde have formedelst hans efterladte Hustru tog her fra tilsiges de som efter den Sl. Mand noget kan have at fordre 16. Maj.«

Fra Enken — Catrina sel. Knudt Rønnows — som hun skrev sig, forelaa et Missiv dateret Kjøbenhavn 5. April 1689, hvori hun begærede, at hendes Svoger *Hans Odder* maatte varetage hendes Interesser, da hun selv ikke kunde være til Stede. Hans Nielsen Odder, »Borger og Indvaaner udi Kierteminde« fik da tildelt det utaknemmelige Hverv som Lavværge og Formynder.

Man gjorde Boet op til 119 Rd. 189, og saa syntes det endda at være for højt vurderet, saa det ikke kunde overgives Creditorerne.

Forøvrigt citeres videre:

»og som intet findes som Magistraten i Kierteminde for dend af Sl. Knud Knudtzen oppebaarne Accise saa ere og Byen for di at den Sl. Mand oppebaarne Skatter hvilke bedrager 227—3—13. nu noget ved Stervboet kand bekomme, hvorfor Magistraten og byens fattige har samme fordring hos Sl. Borgmester Knud Knudtzens Hustru og arfvinger hos dennem Kand Bekomis og der som noget videre for den tiid Sl. Borgmester Knud Knudtzen hafuer verit her for Skatter eller udi andre Maader skulde fordres eller og nogen urigtighed med fattige latinæ skole børns Capitaler og Renter samt Skiffte forretninger og u-Myndiges Værgemaalere skulle findes, da haffuer Sl. Borgmester Knud Knudtzens hustru og arffvinger dertil at svare«

Naar man efter det foranstaaende danner sig et Billede af Knud Knudsen Rønnow, saa er det, selvom man holder sig for Øje, at Datidens moralske Begreber ikke helt dækker vore, ikke noget tiltalende Indtryk man faar af ham; for vore Øjne en Række utiltalende Egenskaber uden noget somhelst forsonende Træk. Haardt og kort blev hans Liv, men haardt var Livet jo dengang.

Det kunde ventes, at Knud Knudsens Rønnows udprægede Karaktertræk vilde gøre sig gældende hos hans Børn eller senere Descendenter; men ved Gennemgangen af den af mig udarbejdede Stamtavle omfattende c. 300 Descendenter af hans Søn Knud Knudsen Rønnow findes der ingen, hos hvem disse Karaktertræk har været saa fremtrædende, at de — saavidt det kan ses — har givet sig Udtryk i nogen særlig urolig eller lovstridig Leve-maade. Tværtimod synes samtlige disse Descendenter med Navnet Rønnow at have levet et roligt, arbejdsomt og retskaffent Liv i den jævne Middelstand, idet kun enkelte har hævet sig til et højere Trin paa Samfundsstigen.

Rønnows Arvinger var:

Enken *Catrine Hansdatter* og

Børnene *Biørn Knudsen*, *Anna Catrine Knudsdatter* og *Knud Knudsen*.

Om Enken og de to ældste Børns videre Skæbne er intet bekendt.

Sønnen Knud Knudsen lod sig hverve til Hertugen af Würtembergs — senere Neubergs — senere Schubarths Kyrasserregiment, der i engelsk Sold deltog i Krigen i Flandern og ved hvilket han blev forfremmet til Kvartermester, den fineste Underofficersstilling. Fra ham nedstammer utvivlsomt de fleste af om ikke alle nulevende danske Rønnower.

Af disse skal kun omtales hans Søn *Johan Ejler Rønnow*, der efter 16 Aars Tjeneste i Cavalleriet formentlig ved samme Regiment som Faderen, blev ansat som »Strandrider« for Strækningen fra Tuborg til Strandmøllen, hvilken Stillings beskedne Løn — 100 Rdl., hvoraf henved 50 Rdl. efter hans Opgivende gik med til at holde hans Hest paa Stald — han formodentlig har forstaaet at forøge ved privat Arbejde, idet han i sin Tid med sin

Tjeneste som Kyrasser i Odense forenede Stillingen som Skræddermester.

Naar denne Descendent af Knud Knudsen er særlig omtalt, skyldes det den Omstændighed, at Arvingerne efter ham og hans Hustru *Elisabeth Margrethe Getreuer* har Adgang til det af Konens Broder, Hofmaler og Forgylder *Christian Peter Getreuer* og Hustru *Maria Thomasdatter Riis* i 1785 oprettede Legat. Over »De Getreuerske Stiftelsers Descendenter« findes en ved Legatets Bestyrelse ført Rulle, til hvilken der velvilligst er bleven givet mig Adgang ved Udarbejdelsen af den nævnte Stamtavle.

Sluttelig bemærkes, at adskillige Personer, som nu fører Navnet Rønnow, med eller uden Bevilling har antaget Navnet efter deres Moder.